

- De får se hvor jævlig det var

Med nådeløs nærhet skildrer Steven Spielberg hvordan allierte soldater ble skutt i filler under D-dagens landgang i Normandie. Krigsveteranene Eivind Abrahamsen og Halfdan Bakke vil anbefale sine sønner å se filmen «Redd menig Ryan».

27. SEPTEMBER 1998 KL. 11.16

Av TRYGVE AAS OLSEN

Skjønt verken Abrahamsen eller Bakke, henholdsvis formann og nestformann i Norges Krigsseilerforbund, mener det lar seg gjøre å filme, snakke eller skrive om krigens grusomheter slik at noen som ikke har opplevd den, virkelig kan forstå.

- Denne filmen var drøy, men den kan ikke forklare hva vi opplevde, sier Abrahamsen.

Begge de to krigsseilerne var med under invasjonen på det hærtatte Frankrikes vestkyst. Bakke som matros på et av skipene som fraktet tropper og krigsmateriell inn til kysten, Abrahamsen som styrmann på et tankskip som forsynte den allierte flåten med drivstoff.

Ingen overlevde

- Vi seilte inn til stranda med om lag 80 amerikanske soldater. Skuddene smalt inne på land. Etter det jeg fikk høre etterpå, var det ingen av dem som overlevde, sier Bakke.

Må forstås

Mesterregissør Spielbergs nye film starter ikke langt fra der Bakke tok farvel med de 80 amerikanerne: Stedet er Omaha Beach, dagen er 6. juni 1944 og inn mot tyskernes festningsverk på stranda stevner en flåte med små landgangsfartøyer.

Båtene når fram til land, soldatene åpner baugportene, blir skutt - og dør.

De 25 første minuttene av «Redd menig Ryan» skildrer dette massedrapet av unge menn - på en måte som få, om noen, krigsfilmer før har gjort.

Torpedert

- Flere kan sikkert ha godt av å se denne filmen, men ikke før de er voksne nok til å forstå hva de ser. Den bør ikke vises på TV, sier Bakke.

Verken Bakke eller Abrahamsen har følt særlig behov for å se krigsfilmer. De har sett nok krig i virkeligheten. Begge seilte i konvoier, med konstant frykt for torpedering og tyske angrep.

For Abrahamsen ble frykten virkelighet: Som sistemann gikk han fra borde på et synkende skip i en konvoi mellom Island og Grønland. Han ble funnet livløs med ansiktet ned i isvannet. I siste liten ble han plukket opp og pumpet luft i i.

- Jeg var død, jeg skulle egentlig ikke vært her i dag, sier Abrahamsen.

Nær nok

Men likevel, det som gnager sterkest av Abrahamsens krigsminner, er dette:

- Det kom en trosskip med fem hundre amerikanske jenter: sykepleiere og assistenter. De gikk om bord i et skip som skulle i samme konvoi som oss, de vinket og smilte. Men konvoien ble angrepet og skipet deres ble torpedert. Alle døde.

Også Bakke, som var inne ved Omaha Beach fire- fem ganger i løpet av invasjonen, føler at han har vært nær nok det Spielberg vil fortelle om:

- Vi så hva som hadde foregått der inne på stranda og tenkte at det var jammen bra vi ikke var med da det skjedde.

Riktig inntrykk

Amerikanske krigsveteraner har tildelt Steven Spielberg «The Spirit of Normandy Award» for måten han framstiller invasjonen på i «Redd menig Ryan».

- Den gir nok et riktig inntrykk av hvor jævlig det var, sier Abrahamsen.

Men formannen i Norsk Krigsseilerforbund tviler på om noe som helst gjør inntrykk på dem som har makt til å styre over krig og fred. Han seilte også ved kysten av Jugoslavia under krigen og risikerte livet for fred og frihet i et land som igjen har forfalt til å tro at krig og drap løser problemer.

- Ja, verden vil bedras, sukker Abrahamsen.

- Og det har den sannelig blitt også. På det kraftigste, sier Bakke.

Lik Dagbladet på Facebook
394 k personer liker dette. Registrer deg for å se hva vennene dine liker.

DEL PÅ FACEBOOK

FØLG DAGBLADET PÅ INSTAGRAM

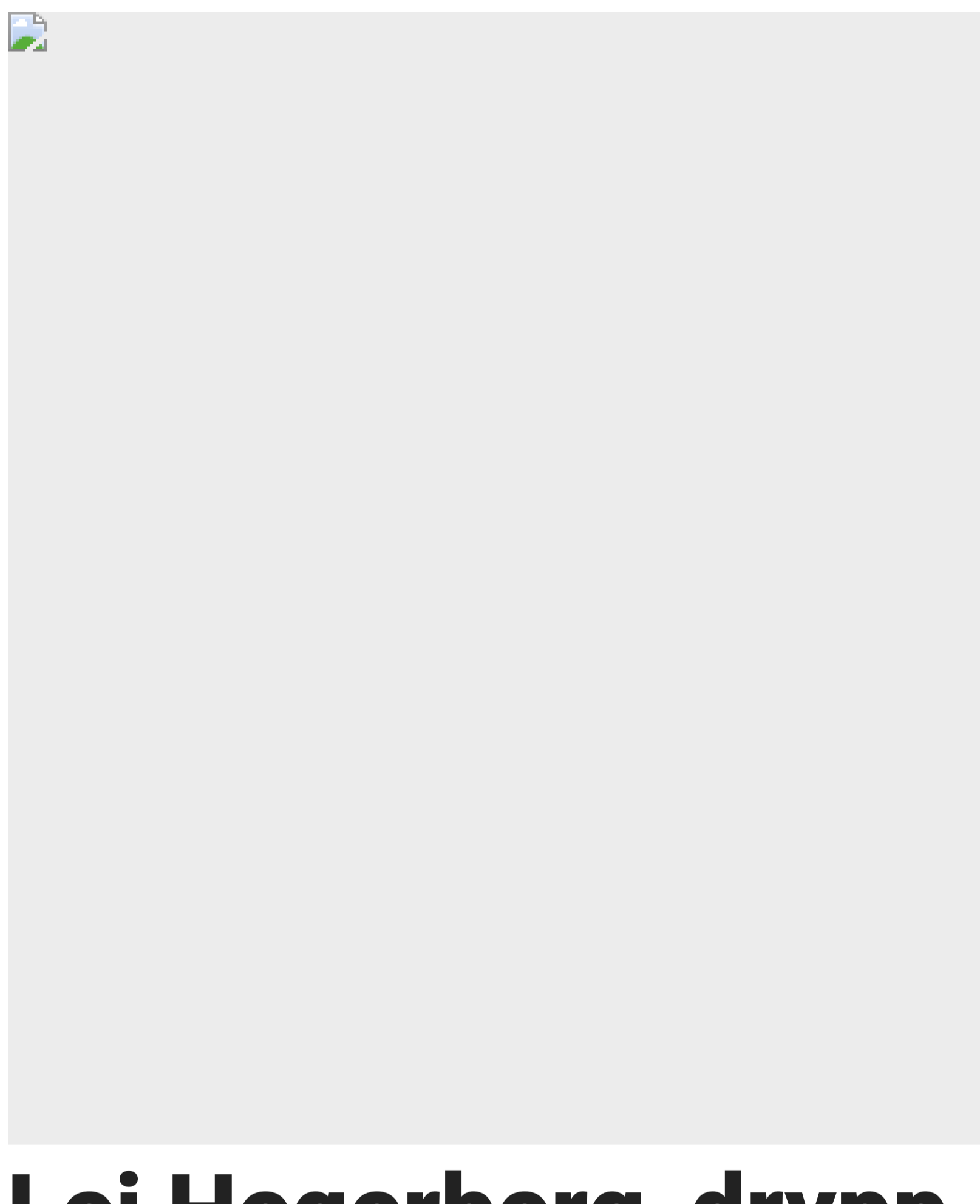
RAPPORTER OM FEIL I ARTIKKELEN?

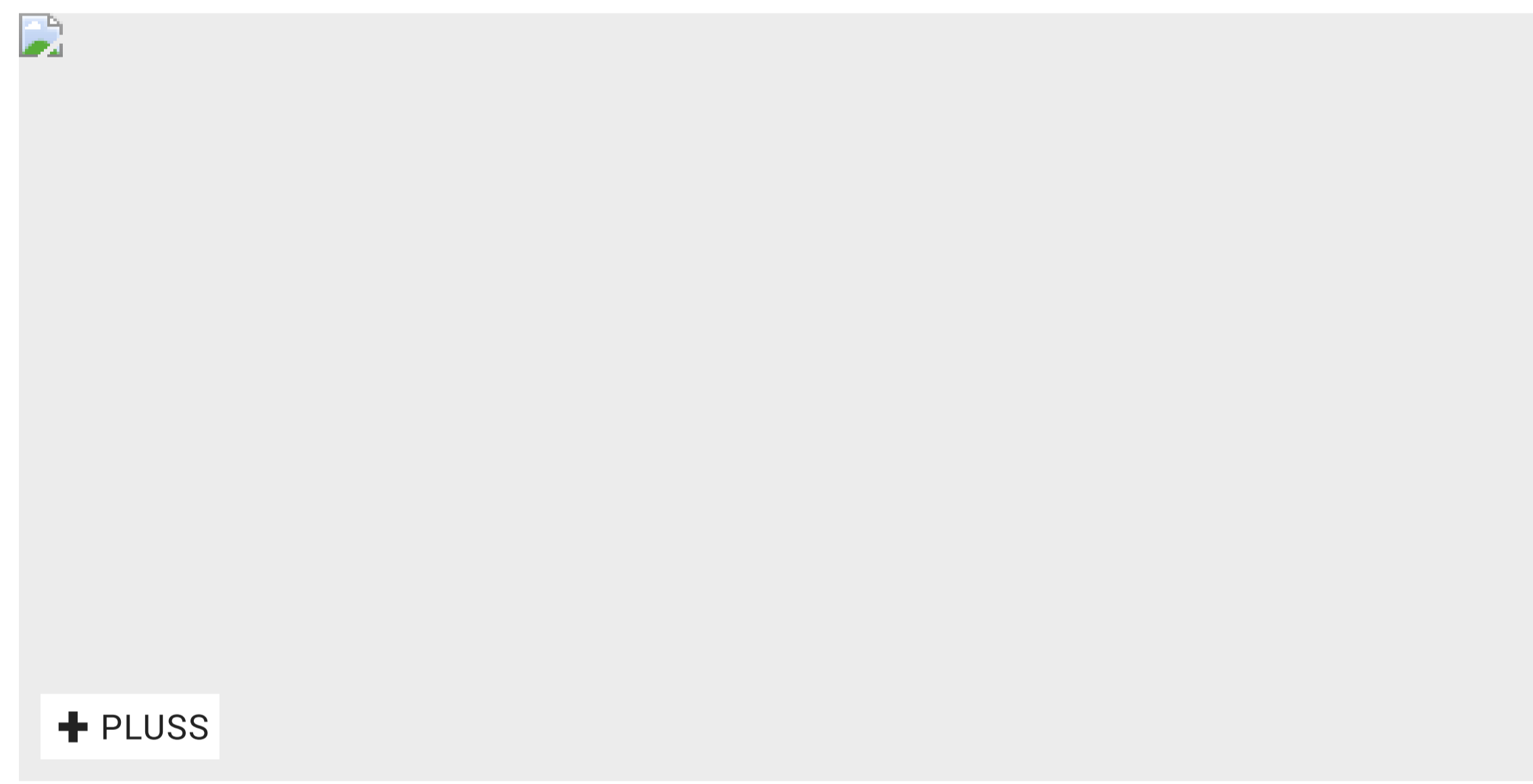
- Jeg skal gå ut! Så rakrygget jeg kan

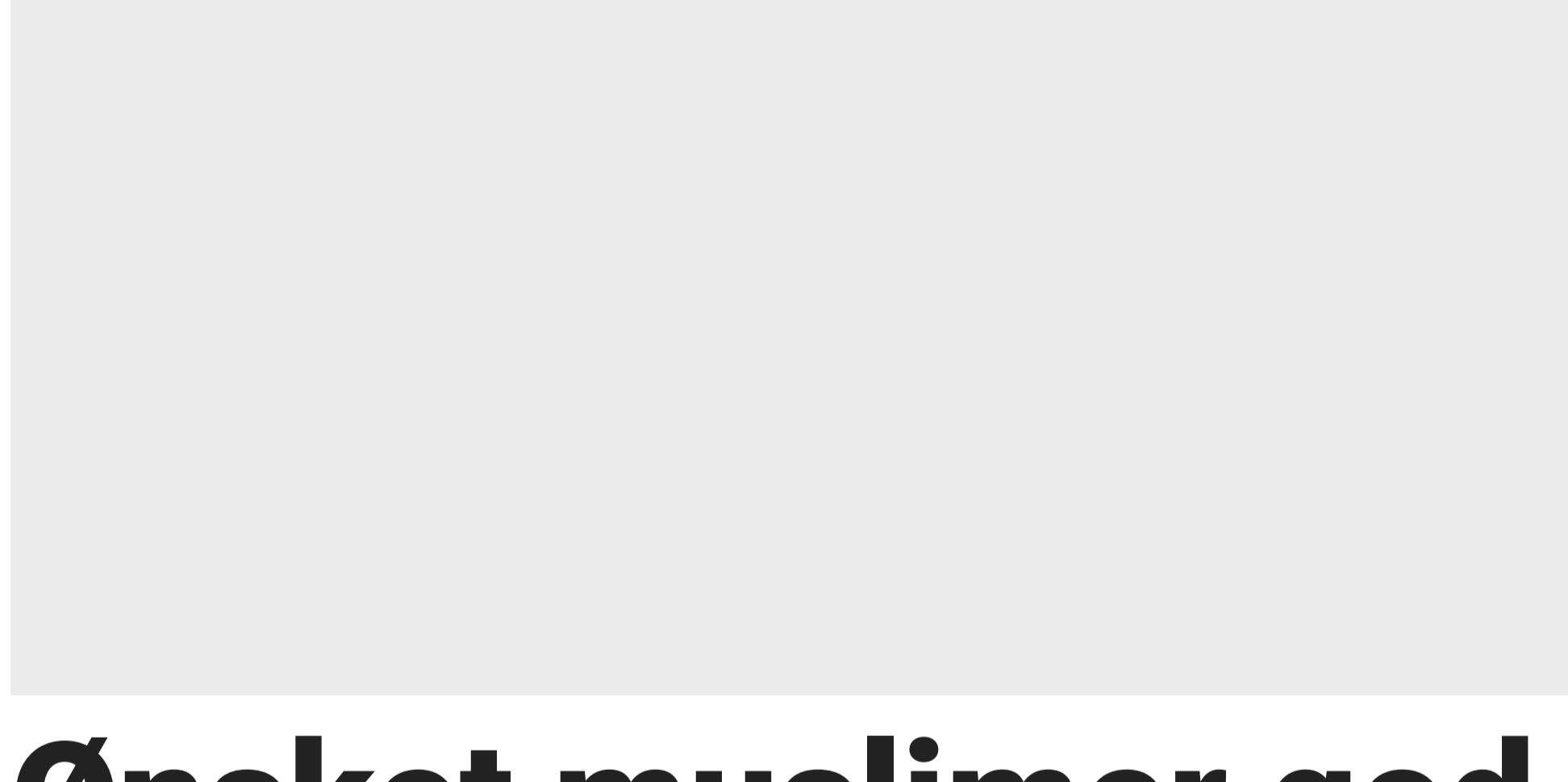
Flere titalls flått kravlet på beina

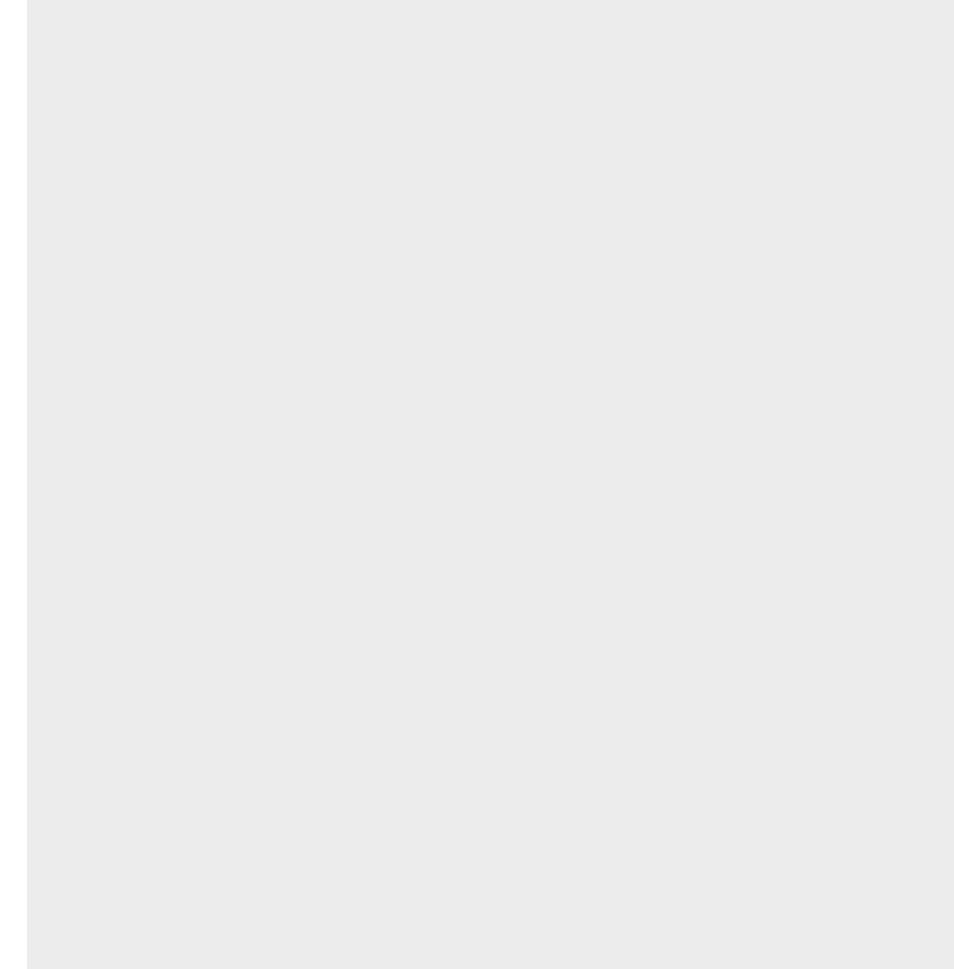
Lei Hegerberg-drypp

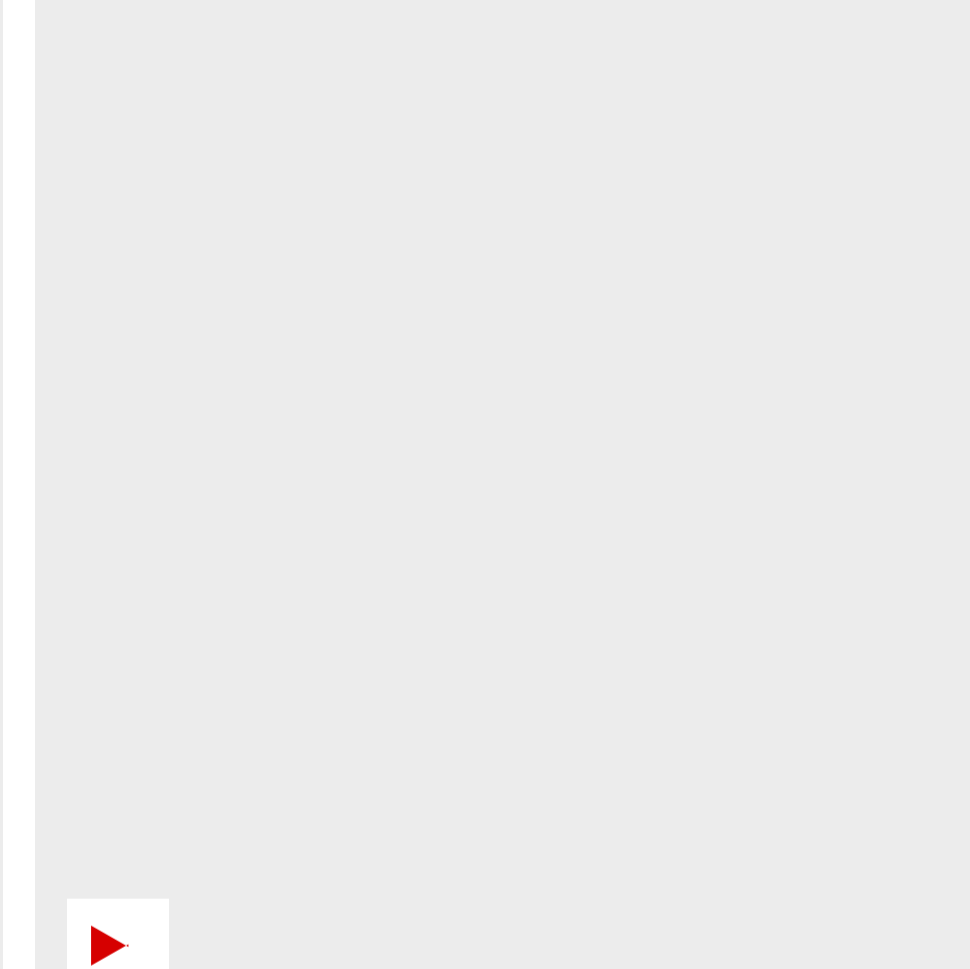
- Stolt av puppene mine

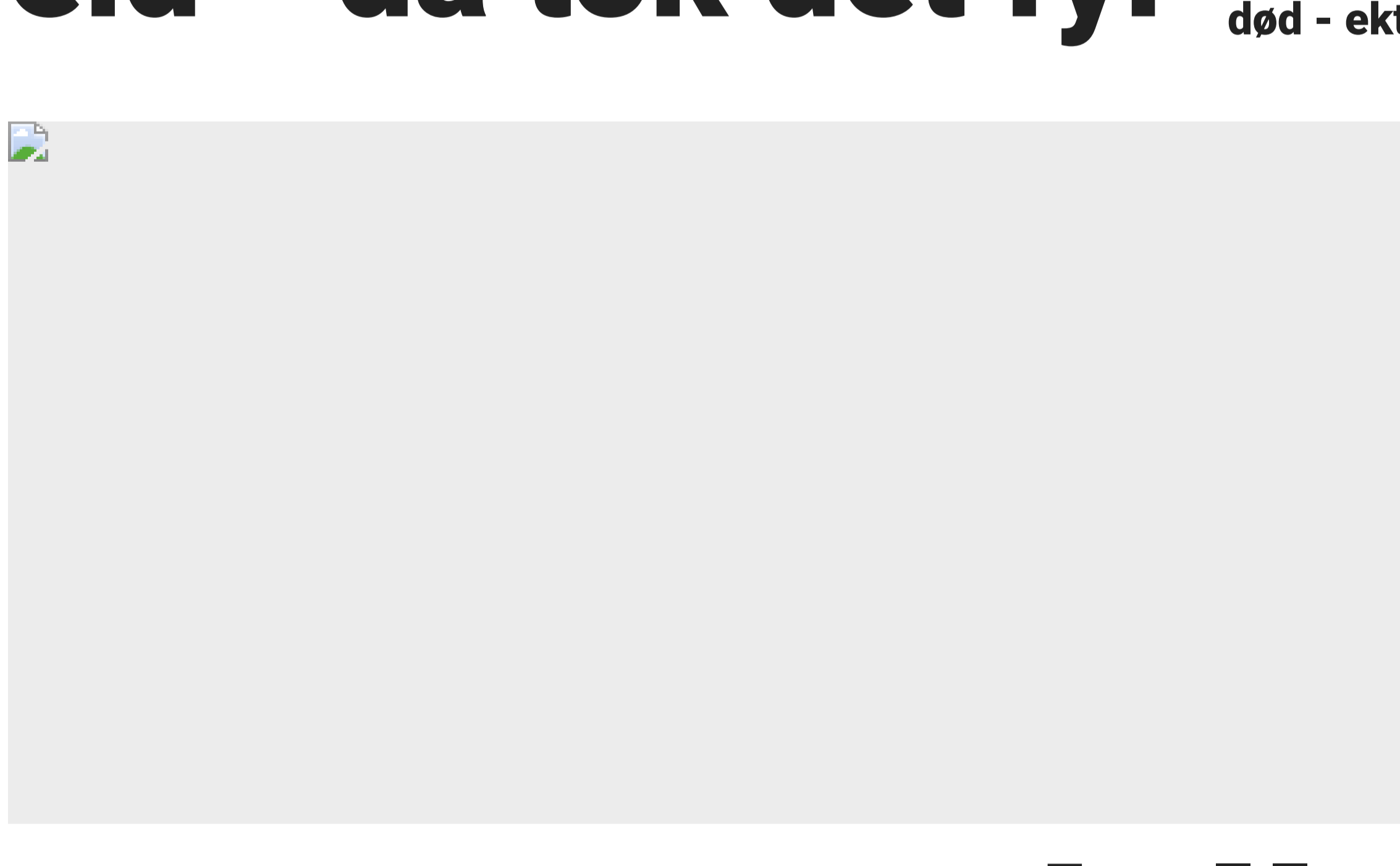
Ønsket muslimer god eid - da tok det fyr

Trumps frisyre vekker oppsikt

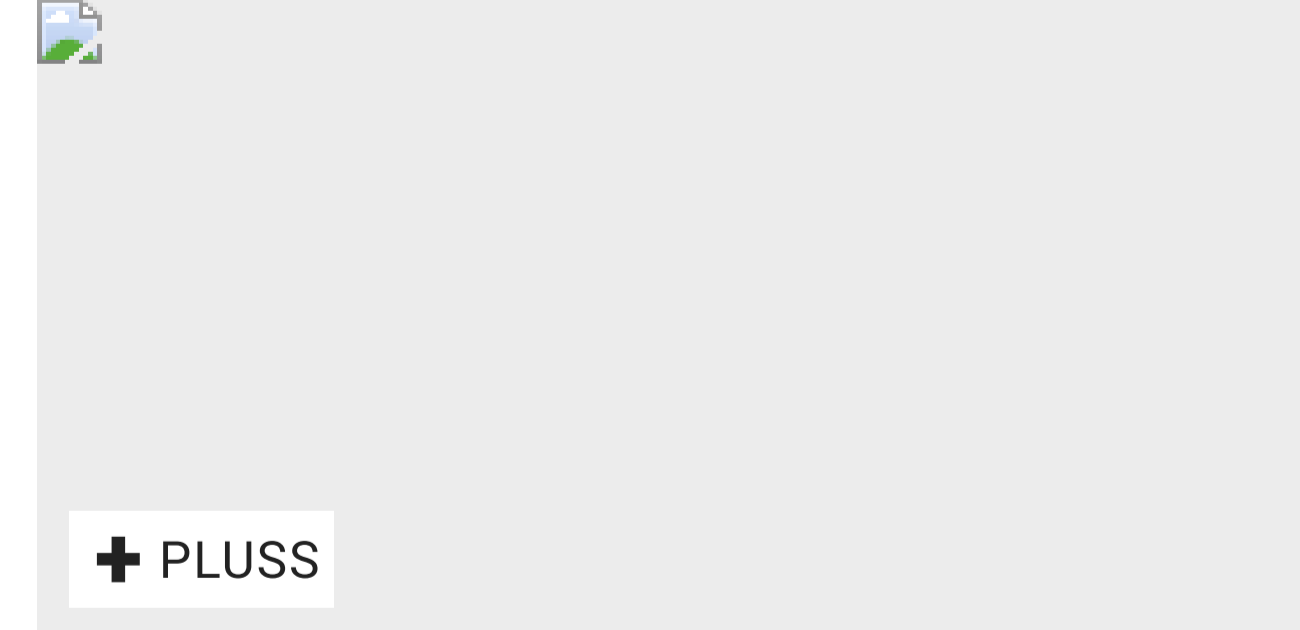
Trumps frisyre vekker oppsikt

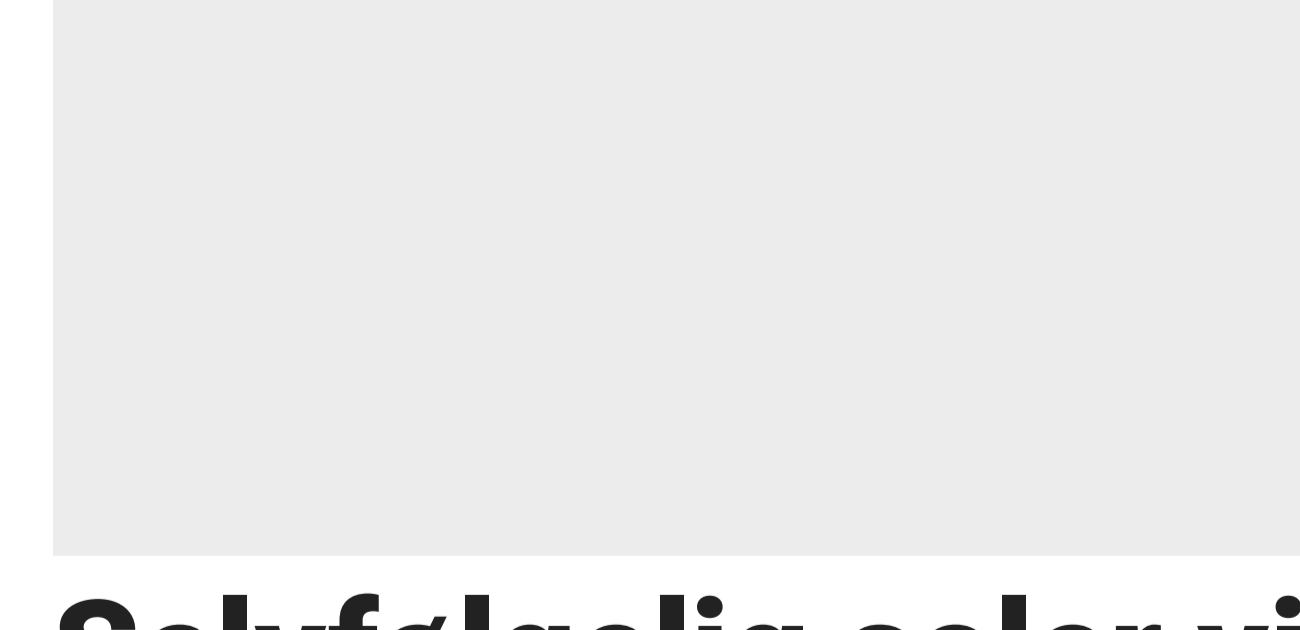
Kapret modell: - Har det fint

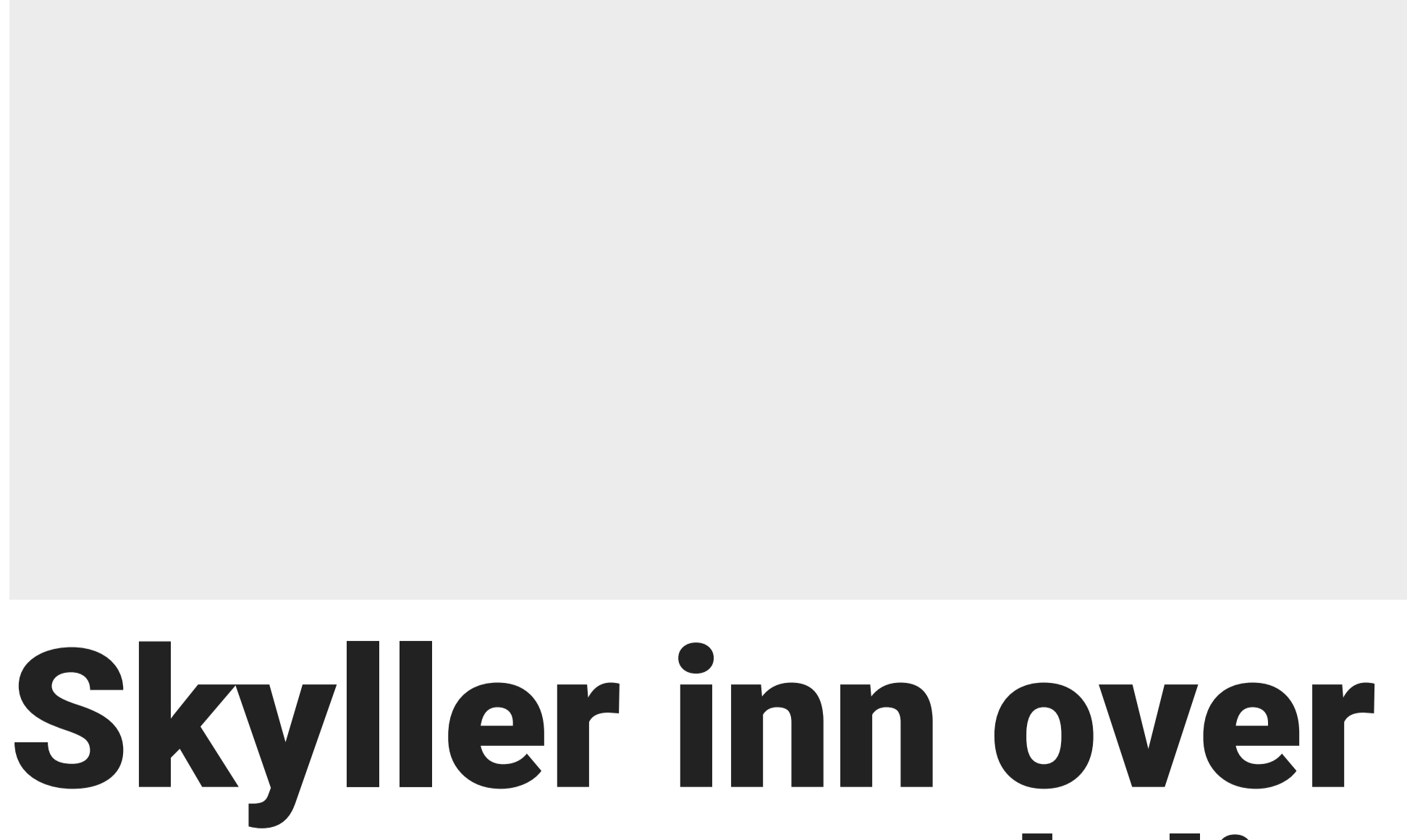
Slik kapret han drømmedama

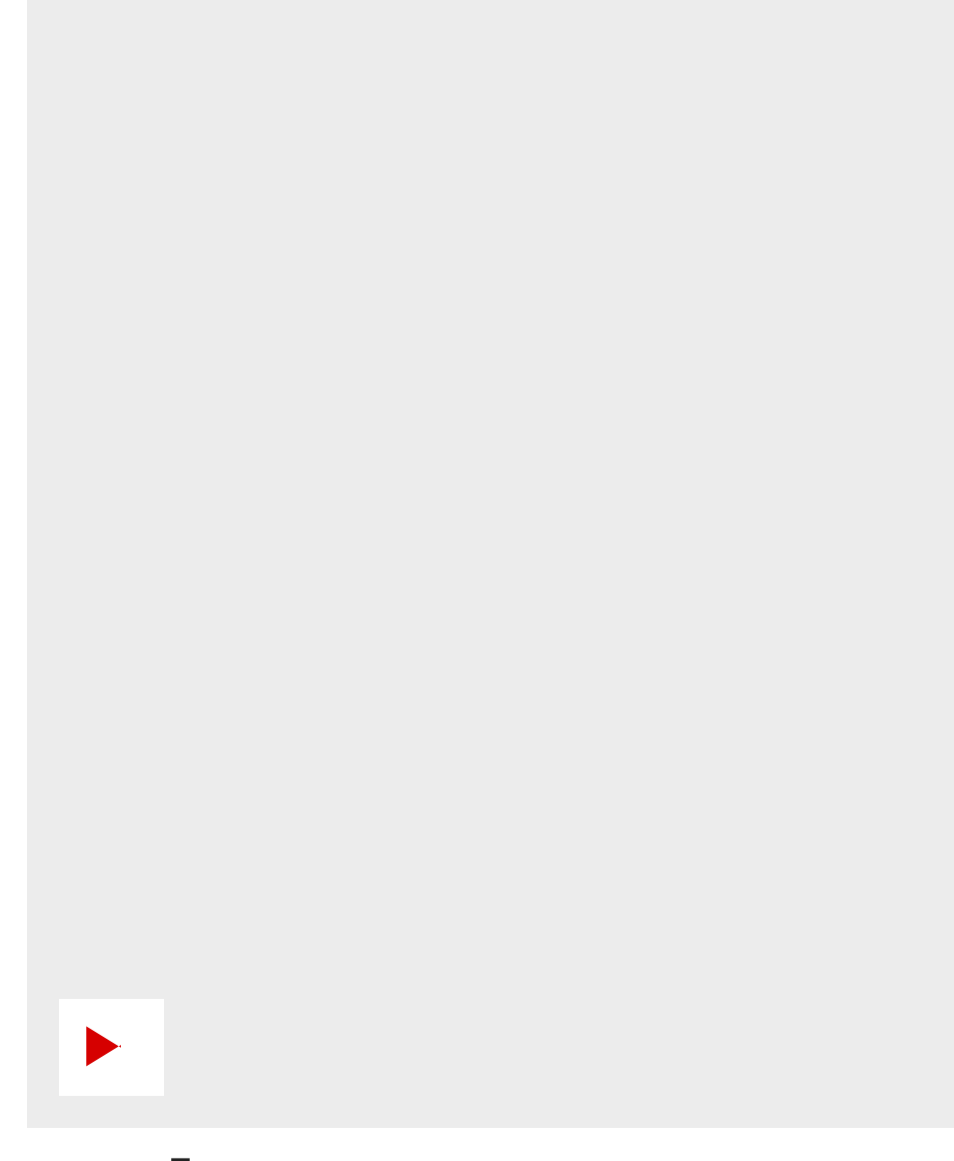
Avliver myten om 10 000 skritt

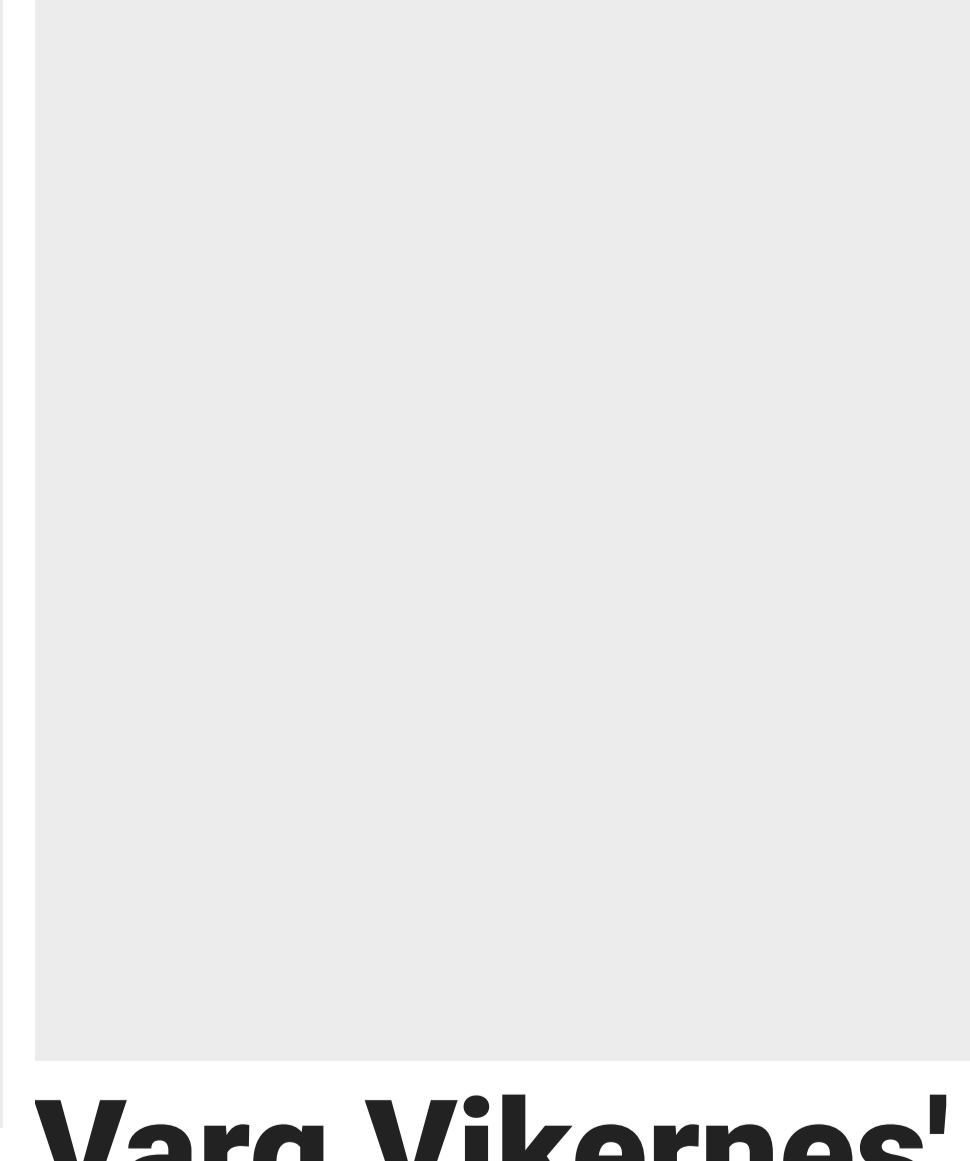
Selvfølgelig soler vi oss ikke toppløse lenger

Skyller inn over Norge: - Dødelig

Nakenprotest mot brystvorteforbud

Varg Vikernes' kanal fjernet

Kommersielt samarbeid: Rabattkoder

ELLOS RABATTKODER	LENSWAY RABATTKODER	APOLLO RABATTKODER	ROOM21 RABATTKODER	SPORTMORE RABATTKODER
-------------------	---------------------	--------------------	--------------------	-----------------------

TIPS OSS 24 00 00 00

Postadresse:
Boks 1184 Sentrum, 0107 Oslo
Besøksadresse: [Karvesvingen 1, 0579 Oslo](#)
Sentralbord: [24 00 10 00](#)
Tilsynsorgan video: [Medietilsynet](#)

© 2019 Dagbladet
Powered by Labrador CMS

[Kundeservice Pluss](#)
[Jobb i Dagbladet](#)
[Vær Varsom-plakaten](#)
[Brukeravtale Dagbladet](#)
[Abonnementsvilkår Dagbladet](#)
[Pluss](#)
[Personvernerklæring](#)
[Om informasjonskapsler](#)
[Annonseinfo](#)
[Rabattkoder](#)

Vaktsjef:
[Ingvild Tvervaag](#)
Ansvarlig redaktør:
[Alexandra Beverfjord](#)
Nyhetsredaktør:
[Frode Hansen](#)
Politisk redaktør:
[Geir Ramnefjell](#)
Kulturredaktør:
[Sigrid Hvidsten](#)
Magasinredaktør:
[Karine Østveit](#)